

شیوه ها - استاندارد¹ CSS

این استاندارد توسط WC3² وضع شده و قابلیت‌هایی را به سند HTML می‌افزاید که توسط آن‌ها می‌توان ظاهر یک صفحه را تا حد زیادی کنترل نمود تا در مرورگرهای مختلف تا حد زیادی مشابه باشد.

شیوه‌ها توسط دستور `<style>` تعریف می‌شوند. و قوانین آنها داخل تگ فوق قرار می‌گیرند. برای تعریف یک قانون، ابتدا نام عنصر مشخص شده، سپس ویژگی‌های آن با مقدار دلخواه توسط علامت : آورده شود که این ویژگی‌ها توسط علامت ؛ از هم جدا شده و کل آن‌ها باید داخل علامت آکولاد {} قرار گیرند. به مثال ساده زیر توجه شود:

```
<head>
<style type="text/css">
h1,h2 {color:red; text-align:center}
p {font-style:italic}
</style>
</head>
```

بدین ترتیب در صفحه وب تمام سرفصل‌های `h1`, `h2` به رنگ قرمز بوده و در وسط صفحه قرار می‌گیرند و متون پاراگراف‌ها به صورت مورب ظاهر خواهند شد.

به عبارت دیگر می‌توان گفت قوانینی که توسط شیوه‌ها تعریف می‌شوند، قوانین پیش فرض دستورات فوق خواهند شد.

شیوه‌ها در فایل خارجی

برای استفاده از CSS به صورت فایل خارجی می‌توان آن را در فایلی با پسوند CSS. ذخیره کرده و دستوری مشابه زیر را در قسمت `head` سند اضافه نمود:

```
<link rel="stylesheet" type="text/css" href="نام فایل">
```

مثال:

```
<link rel="stylesheet" type="text/css" href="style.css">
```

فقط باید نام فایل مناسب را در قسمت `href` قرار دهیم.

سپس اطلاعات مربوط به شیوه‌ها را داخل فایل مربوطه قرار می‌دهیم. به عنوان نمونه اطلاعات زیر را داخل فایل `style.css` ذخیره می‌کنیم:

```
h1,h2 {color:red; text-align:center}
p {font-style:italic}
```

شیوه‌ها داخل تگ‌های HTML :

با استفاده از خصوصیت `style` داخل تگ‌ها می‌توان از شیوه‌ها استفاده نمود. مانند:

```
<div style="color:green">
```

تذکر: اگر برای یک تگ به چند روش `style` تعیین گردد روشی که به خود تگ نزدیک تر است اجرا خواهد شد.

¹ Cascading Style Sheets

² World Wide Web Consortium (web site: <http://www.w3.org>)

تعریف الگوها با استفاده از class

در این روش می توان برای شیوه تعریف شده یک نام کلاس تعیین کرد تا فقط تگ هایی که دارای همان نام کلاس هستند تاثیر بپذیرند. برای نام گذاری کلاس داخل تگ از ویژگی class استفاده کرده و آن را مساوی با نام دلخواه قرار می دهیم. برای style نیز کافی است پس از نام تگ علامت نقطه گذاشته و نام کلاس مربوطه را بنویسیم. مثال:

```
<html>
  <head>
    <style>
      p.name { color:green }
    </style>
  </head>
  <body>
    <p class="name">This text will show in green color.</p>
    <p> This text will show in default color (black) </p>
  </body>
</html>
```

مثال دوم :

تگ html	استایل
<code>go to zorwan site </code>	<pre>a.my {color: red; text-decoration: none; font-weight: bold; } a.my :hover { color: yellow; }</pre>

مثال سوم:

```
<html>
  <head>
    <style>
      body { background-color: snow; font: Arial; }
      h1.head_a { color:green; text-decoration:underline; }
      h1.head_b { color:blue; text-decoration:underline; }
      p.my_paragraph { font-style:italic; color:brown; }
    </style>
  </head>
  <body>
    <h1 class="head_a"> This is header One </h1>
    <p class="my_paragraph"> This is the text bellow header One that use
class of my_paragraph to be different as other paragraph</p>
    <h1 class="head_b"> This is header Two </h2>
    <p> This is the text bellow header Two without using class</p>
    <p> On behalf of Zorwan </p>
  </body>
</html>
```

وراثت

ویژگی مهم و کارآمد دیگری که هنگام استفاده از style ها می توان از آن بهره برد وراثت می باشد. به عنوان مثال می توان کلاسی برای یک جدول تعریف نمود و سپس سلول های آن را در style تنظیم کرد بدون اینکه نیازی به تعریف کلاس برای سلول ها باشد. این در حالیست که سلول های جداول دیگر تاثیر نمی گیرند. برای واضح تر شدن مطلب مثال زیر را در نظر بگیرید:

```
<html>
  <head>
    <style>
      table.my_table { border-width: 2; border-color: red; border-style: solid; }
      .my_table td { background-color: yellow; color: red; text-align: center; }
      .my_table th { background-color: Gold; color: darkred; text-align: center;}
    </style>
  </head>
  <body>
    <table class="my_table">
      <tr><th> head 1 </th><th> head 2 </th><th> head 3 </th></tr>
      <tr><td> block 1 </td><td> block 2 </td><td> block 3 </td></tr>
      <tr><td> block 4 </td><td> block 5 </td><td> block 6 </td></tr>
      <tr><td> block 7 </td><td> block 8 </td><td> block 9 </td></tr>
    </table>
    <p> following table has no relation to any classes! </p>
    <table border="1">
      <tr><th colspan="2"> heading of table </th></tr>
      <tr><td> cell 1 </td><td> cell 2 </td></tr>
      <tr><td> cell 3 </td><td> cell 4 </td></tr>
    </table>
  </body>
</html>
```

همانطور که در مثال فوق مشاهده می شود جدول دوم که از استایل ها استفاده نمی کند تاثیری از استایل های تعریف شده نمی گیرد، در حالیکه جدول اول متأثر از استایل ها می باشد.

برخی ویژگی‌های شیوه‌ها

ویژگی‌های تنظیم متن

- ◇ letter-spacing: تعیین فواصل بین حروف. برای حروف فارسی مناسب نیست.
- ◇ text-decoration: ترسیم خطی در وسط، بالا یا پایین متن (و یا حذف خط). این صفت می‌تواند مقادیر underline, overline, line-through, none, blink را به خود بگیرد که عملکرد آن‌ها به ترتیب عبارت است از: متن چشمک زن (فقط firefox), متن بدون خط، خط روی متن، خط بالای متن، خط زیر متن
- ◇ vertical-align: تغییر موقعیت عمودی عنصر
- ◇ text-align: تعیین موقعیت متن توسط مقادیر left, right, center, justify
- ◇ text-transform: تبدیل حروف متن به حروف کوچک یا بزرگ. مقدار uppercase حروف را بزرگ، مقدار lowercase حروف را کوچک و مقدار capitalize حروف اول هر کلمه را بزرگ می‌نماید. برای حروف فارسی کاربردی ندارد.
- ◇ text-indent: تعیین فاصله پاراگراف یا دیگر عناصر صفحه با حاشیه سمت چپ برحسب پیکسل یا درصد (مانند text-indent: 10px)
- ◇ line-height: تعیین فاصله عمودی بین حاشیه فوقانی یک خط با خط بعدی. برحسب پیکسل (px)

ویژگی‌های تغییر رنگ و تصاویر

- ◇ color: تعیین رنگ متن که هم کد هگزادسیمال رنگ و هم نام رنگ را می‌توان به آن نسبت داد.
 - ◇ background-color: تعیین رنگ زمینه یک عنصر مثال: background-color: rgb(10,97,51) یا background-color: red یا background-color: "#A0F584"
 - ◇ background-image: تعیین تصویر زمینه یک عنصر
مثال: background-image: { url (www.sitename.com/images/image.gif) }
 - ◇ background-repeat: تعیین جهت تکرار تصویر زمینه برای پوشاندن کل محدوده زمینه (به طور پیش فرض تصویر در کل محدوده تکرار می‌شود) مقادیر repeat-x, repeat-y, no-repeat می‌توانند به ترتیب عکس زمینه بدون تکرار و یا تکرار در جهات X یا Y ایجاد نمایند.
 - ◇ background-attachment: حرکت (Scroll) یا عدم حرکت (fixed) تصویر زمینه هنگام حرکت محتویات. به عبارت دیگر تعیین می‌کند هنگامی که متن صفحه با scroll بالا و پایین می‌رود تصویر ثابت بماند یا حرکت کند.
 - ◇ background-position: قرار دادن تصویر زمینه در یک موقعیت مشخص مانند left, right, center, top, bottom
- نکته background: امکان تعیین کلیه ویژگی‌های زمینه به ترتیب زیر:
- background-color, background-image, background-repeat, background-attachment, background-position
- مثال: background: { green url(image.gif) no-repeat fixed bottom }

ویژگی های فونت ها

◇ font-family : مشخص کردن نام فونت متن که می توان از چندین نام فونت یا خانواده فونت استفاده

کرد. بدین ترتیب همواره فونت اول استفاده می شود و اگر کاربری آن فونت را روی سیستم خود نداشت متن را با فونت بعدی خواهد دید... (مانند font-family:Arial, Tahoma, Time New Roman)

◇ font-style : تعیین شیوه یک فونت از قبیل oblique, normal, italic

◇ font-weight : تعیین نرمال یا درشت نمایی (bold) متن و تعیین وزن عددی فونت. می تواند با مقادیر

عددی بین 100 تا 900 مقداردهی شود و یا با عبارات: lighter, normal, bold, bolder

◇ font-size : تعیین اندازه فونت : xxsmall, small, medium, large, xlarge, xxlarge

همچنین می توان مقادیر عددی نیز به آن نسبت داد که در این صورت پس از عدد عبارت pt قرار می گیرد.

◇ Font : امکان تعیین کلیه ویژگی های فونت

نکته: می توان چند خصوصیت فونت را یک جا تعریف نمود در این حالت نیازی به نوشتن خصوصیات نیست و تنها مقادیر آن ها به ترتیب زیر می نویسیم:

font-style , font-weight , font-size , font-family

مثال:

Font { italic bold 20pt "Arial" Tahoma }

ویژگی های حاشیه ها

◇ margin : تعیین مقدار برای هر یک از چهار حاشیه اطراف عناصری مانند پاراگراف، تصویر، ... دادن یک

مقدار، آن حاشیه را برای هر چهار طرف منظور می کند. دادن چهار مقدار آن حاشیه ها را به ترتیب برای بالا، راست، پایین و چپ منظور می کند. دادن دو مقدار عددی باعث می شود عدد اول برای حاشیه بالا و پایین و عدد دوم برای حاشیه چپ و راست منظور شود. مثال: margin:10px 5px 4px 7px یا margin:2px 4px 3px 1%

◇ margin-top, margin-bottom, margin-right, margin-left : تعیین حاشیه اطراف هر

عنصر برحسب عدد یا درصدی از عرض کل صفحه

◇ padding : این خصوصیت هم مانند margin عمل می کند.

◇ width : تعیین عرض یک عنصر برحسب پیکسل (px) یا درصد مقدار auto اندازه واقعی را درج می کند.

◇ height : تعیین ارتفاع یک عنصر برحسب پیکسل (px) یا درصد مقدار auto اندازه واقعی را درج می کند.

◇ float : برای پر کردن اطراف یک عنصر به عبارت دیگر توسط این خصوصیت می توان محل قرارگیری عناصر در کنار هم را کنترل نمود. مقادیر right, left, none را به خود می گیرد.

◇ clear : پاک کردن اثر ویژگی float یعنی اجازه نمی دهد عنصری در طرفین این عنصر قرار گیرد و یا

عنصری در یک طرف این عنصر قرار نگیرد. مقادیر none, left, right, both را به خود می گیرد.

ویژگی‌های کادرها

◇ **border-style**: این خصوصیت مدل کادر را تعیین می‌کند. که می‌تواند به شکل‌های داخلی، خارجی، نقطه چین، و ... باشد. مقادیری که این خصوصیت می‌تواند داشته باشد: `solid, dashed, dotted, none, outset, inset, ridge, groove, double`

◇ **border-width**: این خصوصیت ضخامت کادر را برحسب پیکسل توسط (px) و یا بر حسب مقادیر `thick, medium, thin` مشخص می‌کند.

◇ **border-color**: این خصوصیت می‌تواند رنگ کادر را تعیین کند.

نکته: خصوصیات کادرها را نیز می‌توان به صورت یک جا تعیین نمود. در این حالت به ترتیب زیر خصوصیات را مقاردهی می‌کنیم:

`border-style, border-width, border-color`

مثال: `border: solid thick green`

ویژگی‌های لیست‌ها

◇ **list-style-type**: بر مبنای نوع لیست (مرتب و نامرتب) عدد یا علامت‌های ابتدای عناصر لیست را می‌توان توسط این خصوصیت مشخص نمود. مقادیر: `disc, circle, square, none, decimal, lower-roman, upper-roman, lower-alpha, upper-alpha`

◇ **list-style-image**: می‌توان به جای مقادیر بالا یک عکس را در ابتدای عناصر لیست قرار داد.

◇ **list-style-position**: این خصوصیت گزینه‌های لیست را دندان‌دار می‌کند و مقادیر `inside, outside` را می‌گیرد که به طور پیش فرض دارای مقدار `outside` می‌باشد.

نکته: بهتر است این خصوصیات را برای تگ `li` مقاردهی نمود.

نکته: این خصوصیات را نیز می‌توان بدون نام بردن در کنار هم به ترتیب `type, image, position` استفاده نمود.

مثال: `li { list-style: circle url(bullet.gif) inside }`

ویژگی‌های مربوط به تغییر رنگ scrollbar

◇ `scrollbar-base-color`

◇ `scrollbar-arrow-color`

◇ `scrollbar-darkshadow-color`

ویژگی های نشانگر ماوس (cursor)

◇ cursor : مقدار زیر را می تواند داشته باشد

- auto : نشانگر دارای شکل معمولی خواهد بود.
- crosshair : نشانگر به شکل علامت مثبت خواهد بود.
- default : شکل پیش فرض
- hand : مانند لینک ها شکل دست خواهد داشت.
- e-resize : به شکل فلش شرقی - غربی
- n-resize : به شکل فلش شمالی - جنوبی
- ne-resize : به شکل فلش شمال شرقی - جنوب غربی
- nw-resize : به شکل فلش جنوب شرقی - شمال غربی
- help : به شکل علامت سوال
- move : به شکل فلش در چهار جهت
- text : به شکل نشانگر روی متن
- wait : به شکل ساعت شنی